

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
1676-20

meddelad i Stockholm den 13 november 2020

KLAGANDE

Migrationsverket
Box 1430
171 27 Solna

MOTPART

AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 19 mars 2020 i mål nr 1627-20

SAKEN

Bistånd åt asylsökande

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

1. Den som har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige som flykting eller som annan skyddsbehövande (asylsökande) och som är registrerad vid en förläggning har rätt till bistånd av Migrationsverket enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., LMA. Huvudregeln är att denna rätt upphör i samband med att

---

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax

Expeditionstid
måndag–fredag
09:00–12:00
13:00–16:00

uppehållstillstånd beviljas. Från denna huvudregel finns dock enligt 8 § andra stycket LMA ett undantag för utlänningar som vistas på förläggning och som inte anvisats eller kunnat utnyttja en anvisad plats i en kommun. De har fortsatt rätt till bistånd enligt LMA.

2. Bestämmelser om vilka utlänningar som kan anvisas till en kommun finns i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (bosättningslagen). Lagen gäller med vissa begränsningar utlänningar som har beviljats uppehållstillstånd. En grupp som lagen inte gäller för är de som har beviljats uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå enligt 16 f § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.
3. AA ansökte om uppehållstillstånd i Sverige som skyddsbehövande, vistades på en förläggning och fick bistånd enligt LMA. I januari 2020 beviljades han ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå.
4. Migrationsverket beslutade att AA inte längre hade rätt till bistånd enligt LMA. Migrationsverket ansåg att en utlänning som vistas på en förläggning när uppehållstillstånd ges har rätt till fortsatt bistånd enligt LMA endast under förutsättning att denne omfattas av bosättningslagen.
5. AA överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Göteborg som upphävde det och förklarade att han hade rätt till fortsatt bistånd enligt LMA. Förvaltningsrätten anförde att det inte anges i 8 § andra stycket LMA att det är en förutsättning för rätt till fortsatt bistånd att utlänningen omfattas av bosättningslagen. Det anges endast att utlänningen inte anvisats eller kunnat utnyttja en anvisad plats i en kommun. AA har inte anvisats plats varför han fortsatt har rätt till bistånd enligt LMA.

DOM

Mål nr
1676-20

6. Migrationsverket överklagade till Kammarrätten i Göteborg som avslag överklagandet. Enligt kammarrätten är 8 § andra stycket LMA tillämpligt oberoende av om utlänningen omfattas av bosättningslagen.

YRKANDEN M.M.

7. *Migrationsverket* yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska fastställa Migrationsverkets beslut och anför följande. Bestämmelsen i 8 § andra stycket LMA är en undantagsregel. En tillämpning av undantagsregeln förutsätter att det är möjligt att anvisa utlänningen till en kommun. Om sådan anvisning inte är möjlig är regeln inte tillämplig. En sådan ordalydelseolkning av 8 § andra stycket som underrätterna har gjort innebär att personer behåller sin rätt till bistånd enligt LMA trots att det inte är lagligen möjligt att anvisa dem en plats i en kommun. Lagen bygger på tanken att de utlänningar som får uppehållstillstånd ska integreras i samhället. Undantagsregeln i 8 § andra stycket är tänkt för situationer när mottagandet i en kommun efter anvisning drar ut på tiden och är således avsedd för personer som kan tas emot i en kommun efter anvisning.
8. AA har inte yttrat sig i målet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

9. Frågan i målet är om en utlänning som vistas på förläggning och som enligt bosättningslagen inte kan anvisas till en kommun, har rätt till bistånd enligt LMA även efter det att uppehållstillstånd beviljats.

Rättslig reglering m.m.

10. Av 11 § första stycket LMA framgår att rätten till bistånd upphör när uppehållstillstånd ges, utom i fall som avses i bl.a. 8 § andra stycket.

11. Enligt 8 § andra stycket LMA har utlänningar som visats på förläggning rätt till bistånd även efter det att de har beviljats uppehållstillstånd, om de inte anvisats eller kunnat utnyttja en anvisad plats i en kommun.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

12. I och med bosättningslagen infördes en skyldighet för en kommun att efter anvisning ta emot vissa nyanlända invandrare för bosättning i kommunen. Enligt 2 § gäller lagen emellertid inte alla nyanlända utan endast de som har beviljats uppehållstillstånd enligt vissa särskilt angivna bestämmelser i utlänningslagen (2005:716). Migrationsverket hade i sitt remissyttrande erinrat om att det på förläggningar fanns personer som inte skulle omfattas av bosättningslagen men som trots detta hade behov av hjälp med att ordna bostad och som måste anvisas plats i en kommun. Detta påpekande ledde dock inte till någon justering av tillämpningsområdet för bosättningslagen eller någon ändring av 8 § andra stycket LMA (prop. 2015/16:54 s. 15).
13. Det framgår inte av 8 § andra stycket LMA eller av någon annan bestämmelse att paragrafen för sin tillämpning förutsätter att det är möjligt att anvisa utlänningen till en kommun med stöd av bosättningslagen. Lagtexten kan enligt sin ordalydelse svårligen tolkas på annat sätt än som underrätterna gjort, dvs. att paragrafen är tillämplig oberoende av om utlänningen omfattas av bosättningslagen. Det finns inget uttalande i förarbetena till LMA som ger underlag för en annan tolkning.
14. Det förhållandet att lagstiftningen på området bygger på tanken att de utlänningar som får uppehållstillstånd ska integreras i samhället innebär inte heller att 8 § andra stycket LMA kan tolkas på det sätt Migrationsverket förespråkar.
15. AA vistades på förläggning och beviljades då ett tidsbegränsat uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå. Bosättningslagen gäller inte för de som beviljats uppehållstillstånd på den grunden och han anvisades inte heller en plats i någon

DOM

Mål nr
1676-20

kommun. Han hade således med stöd av 8 § andra stycket LMA rätt till bistånd även efter det att han hade beviljats uppehållstillstånd. Överklagandet ska därför avslås.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden _____, _____,
_____, _____ och _____.

Föredragande har varit justitiesekreteraren _____.